דרשוני כרך א — שעשני אשה

שעשני אשהדנה פולבר

'ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם שלא עשני אשה' (ברכות השחר)

ברוך שעשני אשה:אם עמלקית אני – זָכָר יימחה דווקא ולא נקבה;אם מואבית או עמונית אני – אבוא בקהל;אם אמה עברייה אני – לא אֵרצע;אם מלכה אני – לא יעמידוני עליהם;ואם כוהנת אני – לא אזרוק דם ולא ארוץ לפיס;אם לוייה אני – לא אשמיע את קולי קול ערווה;ואף אם קטנה אני – לא אשמש בסעודה;אם רעיה אני – לא אהפוך שולחן;אם יושבת אני – מוטב לי לשבת טן דו;אם נזירה אני – לא אגלח על מות אב ואם;ואם אביע דעה – לא תהא דעתי כבדה;אם אעבור ברחוב – לא ימשכוני בעבותות אהבה להניח תפילין;ואם מניחה תפילין אני – לא ימחו בידיי;אם לומדת תורה אני – זכותי תתלה לי בבוגדי;ברוך שעשני אשה.

זכר יימחה דווקא – בבלי, בבא בתרא כא, ע"ב. דעה זו כי מחיית עמלק עניינה רק מחיית הזכרים בטעות יסודה ולא התקבלה להלכה. אף על פי כן, על פי הדיון המובא בגמרא, טעות זו של יואב בן צרויה הביאה לכך שבכל מלחמותיו לא הרג את הנשים, אלא רק את הגברים. אבוא בקהל – בבלי, יבמות עו, ע"ב. לא ארצע – תוספתא, סוטה פרק ב הלכה ח. לא יעמידוני עליהם – ספרי, דברים קנז. לא אזרוק דם ולא ארוץ לפיס – רמב"ם משנה תורה, הלכות ביאת המקדש, פרק ט הלכה א. לא אשמיע את קולי קול ערווה – בבלי, ברכות כד, ע"א. לא אשמש בסעודה – בבלי, קידושין ע, ע"א, ועיינו רש"י במקום. לא אהפוך שולחן – בבלי, נדרים כ, ע"ב. מוטב לי לשבת טן דו - בבלי, יבמות קיח, ע"ב. לא תהא דעתי כבדה – בבלי, קידושין פ, ע"ב . לא ימחו בידיי – בבלי, עירובין צו, ע"א. זכותי תתלה לי בבוגדי – משנה, סוטה ג, ד.